

Діло

Виходить щоденно передполуднем

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринка ч. 10, II. пог.
Конго почт. шваб. 143.322.
Адреса для телеграм:
«Діло», Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячний в краю 450 год.
За границею:
В Америкі 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 л. літ., Німеччині 750 мар.
Швейцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 к. к., Румунії 150 лей, Болгарії 750 л. л., Австрії 750 ш. — Займа адреси і год.

В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИКЛАДНИКА
20 сот.

Українське Кооперативне Свято у Львові.

Маніфестація сил української кооперації.

Львів, 18. жовтня 1926.

Чора маніфестувала свою силу і свої добротки українська кооперація. Маніфестувала поважно і святочно, стягнувши до Львова багато відомих кооперативних діячів і ще більше сріх, нікому невідомих кооперативних робітників. До успіху свята причинилися в значній частині дугами й соціальні товариства своїми вправами — не дописала тільки, як зазвичай, українська інтелігенція з самого Львова, що побоялася мабуть дощу і воліла сидіти дома.

Свято зачалось в год. 1/12 на площі „Сокола-Батька“, де ціла триб на була акрита прапорами, емблемами і різними записами, що вказували на вагу кооперації. До тисячової маси й усталених карних релігій лугівників та Соколя промовляв сильним голосом дир. Остап Луцький, що повітав відомих і невідомих робітників кооперації іменем Ради Ревізійного Союзу Українських Кооператив. Своєю знаменитою промовою закінчив бесідник охлоків: „Слава українській кооперації!“, який публіка трічі повторила.

З черги став дир. Шепарович відчитувати численні привіти, що наспіли на це свято, з потім витали свято особисто: п. прал. П. Куницький (від нещужого мітрополита, що відгукується постійно на всі потреби української кооперації), дир. Петриківський (іменем волинських кооператив), д-р Кость Левинський (іменем центр. коопер. банку: Краєвий Союз Кредитовий), д-р Іван Брик (від Газ „Прогресс“). Всі привіти горячо оплежували, особливо привіт від мітрополита і від кооперації на Волині. Решту привітів переложено на вечірнє свято, після чого зачалися вправи дугових і соціальних чет при звуках оркестру з Вилінік, Писичок, Підберезь, Збоїскі Миклашева.

Черги виступили до вправ військовичу лугівників давали сільські Соколи в шістх колоннах, разом 100 вправляючих. Всі в білих сорочках з червоними стяжками. Після них вийшли в чудових народніх стрічках Лугівники в п'ятьох колоннах, разом понад 100. Вправили дуже добре лугівниками. З черги вправили Лугівники (до 30) топирями, з них поважна часть в однострочку. Вправи підготовані добре. Потім малу показову лєкцію гри в копаного меча дали нам Сокол з Бірки і сільський Сокол з Річчан. Доказ, що ця дилка спорту прийнята вже й на селі. Гра, ведена по 12 хвилин, закінчилась розстроною (0:0). Дуже оригінальні ритмічні вправи, що є жовтими ілюстрацією пісн. „Муси, брате мій“, виконав відділ жіночого Луга з Львова. Це була найкраща точка програми, виконана дією по мистецтву. Вправи ці укладала п. Суховерська. Потім були ще збірні вправи Лугівників і Лугівничок військовичу і знов же оригінальні ритмічні вправи одної жіночої четі сільського Луга в супроводі на родючій пісн. Дефілядою перед кооперативними діячами і народними танцями закінчилась свято на площі Сокола-Батька в год. 2:30. Учасниками, гостями, Лугам і Соколом подякував за участь дир. О. Луцький.

Чернє свято-академія стягнула до селі Лисека рідко видану у Львові публіку, а значній частині кооператорів з краю. Не звязуючи на дощ, селі переповнена. Після відкриття „Львівським Бояном“ виступив Стеценка „Єдиний Боян“ виступив з основним рефератом про завдання української кооперації дир. Ю. Павличко-вський. В рефераті замалою всі дотерувані дослідження, як і живи нашого кооперативного будівництва. Потім виступили з привітами: п. Ясичук від Рідної Школи, д-р Федак від Народної Тривоги і Дистри, дир. Коренець від Національної Ради Центрального, д-р Ноладимир Бажинський від Т-ва опіки над українськими емігрантами, д-р Мих. Волошин від Союзу українських адвокатів, с. Березовський від Торговельного Школу Т-ва „Прогресс“, п. Цмайло-Кульчицький від Супруга, д-р Дашкевич від лугівної організації, дир. Шаткович від кооператива Бобреччини, с. Обриця від кооператива Коломиї, с. Представники Понтових Союзів Кооператив з Терешовою і Глинян. Після того відчитано решту привітних писем і телеграм. Закінчив свято в год. 3:10 міланій хор „Львівського Бояна“, що відграв „Усе живо, усе цинло“ Стеценка.

Франц. рад.-соціалісти за ревізією версайського договору.

Данці 17. жовтня 1926.

Паризький кореспондент „Данцігер Наесте Нахріхтен“ одержав від франц. посла Бертранда, члена комісії закордонних справ франц. парламенту, заяву на письмі з назиначами всіх 50 радикально-соціалістичних парламентаристів. У деклярації тій в імені найповажніших провінц. союзів радик. партії і найважнішої групи Ліги Прав Людини домагаються евакуації Надренії і реституції басейну Саари. Вірають, що францусько-німецьке порозуміння є лише увертурою загального європейського мира. Тому теж жадають ревізії версайського договору, а передовсім скасування поморського коридора і віддачі Німеччині Данціга, з тим, що при Польщі остануться території, замешкані самими Поляками. Пацифікація Європи лише тоді може мати успіх, коли дійде до співжиття з СРСР. Більшість француського народу готова признати довги супроти Англії і Злуч. Держав. Француський наріз воліть піддатися тяжким фінансовим клявулям і порозумітися безпосередньо з Німеччиною.

Конгрес партії франц. радикалів.

Париж, 17. жовтня 1926.

Оголошена в Бордо після закінчення конгресу заяву партії радикалів, стверджує солідарність із мировою політикою, основаною на женовських протоколі, льокарських договорах і розмовах у Туарі.

Провідники опозиції піддаються.

Варшава, 17. жовтня 1926.

З Москви повідомляють, що провідники опозиції Зіновєв, Троцький, Каменєв, Пятаков, Сокольніков і Євдокимов оголосили заяву, в котрій заповідають, що цілком піддаються всім рішенням конгресу комуністичної партії, центр. комітету партії і контрольної комісії та визнають прихильників, щоби зайняли подібне становище, відмовляючи всякі підтримки дисидентам.

Уряд Узуневича остається.

Білогод, 17. жовтня 1926.

През. ради міністрів Узунович заявив журналістам: Тому, що причину, яка спричинила димісію уряду, усунено, уряд останеться при владі без ніяких змін у своєму складі.

Зно за на життя асп. короля і Прімо де Рівери.

Париж, 17. жовтня 1926.

„Шкаго Трібюн“ повідомляє з Перліни, що в Барселоні арештовано 5 членів професійних союзів під закидом, що приготували атентат на еспанського короля і Прімо де Ріверу. При арештованих найшде револьвери і багато набоїв.

Обмеження числа духовників у Мексиках.

Лондон, 17. жовтня 1926.

З Мексики повідомляють, що президент Каллес предлоджує конгресові проект закону, який обмежує число католицьких духовників і духовників інших віросповідань.

Зблєкована опозиція.

Троцький ідеїний провідником опозиції у всесторонній ком. партії.

Перед найбільшою і найбільш сконсолідованою донедавна у світі російською комуністичною партією, відомою тепер під назвою всесоюзна, повсталала реальна і до того дуже поважна небезпека розколу. А загально відома річ — як це доказує історія, — що розколи доводять зазвичай до руйни. Нинішні відносини в партії незвичайно напружені. З офіційної комуністичної преси виходить, що теперішній центральний комітет ВКП, який стоїть під виключним ідеїним впливом Сталіна, має за собою величезну більшість у партії, та що опозиція не має ніяких даних на успіх. Коли приглянутися до розвитку подій, то приходить це твердження поставити під знак запиту.

Все партійне життя ВКП знаменує тепер незвичайно велика нервозність і — що найважливіше — то факт, що Центральний Комітет ВКП і сам його ідеїний провідник Сталін не виявляють ні відповідної енергії, ні рішучості в боротьбі з теперішньою опозицією. Попередні прояви опозиції ліквідував той самий Центральний Комітет далеко скоріше та енергійніше. Так було між іншим і з Троцьким у 1923—1924 рр. та з його товаришем Преображенським, так було потім з Сокольніковом, а не можна сизати, щоби було інакше навіть з останніми виступами Зіновєва, що зорганізував був велику групу сторонників і до того сторонників сильних.

Нині відносини змінилися і теперішню нерішучість у поборюванні оповненої, цим разом, як сказано, зблєкованої опозиції, треба хіба пояснити тим, що Центр. Комітет разом зі Сталіним не такі та вже певні свого домінуючого становища в партії.

Є багато даних на те, що теперішня об'єднана опозиція не подасться і не зложить зброї. Вона розпоряжає цілим арсеналом дуже поважних аргументів проти теперішньої політики Центр. Комітету. До того свою роботу веде не тільки підпольно, але навіть з початком цього місяця почала фронтову атаку на всяких прилюдних зібраннях т. за. партійних активів, де провокує дискусію на тему діяльності і політики Ц. К. Наякі, навіть найгостріші, постанови партійних екекутив проти такої анархічної поведінки опозиції не мають на неї ніякого впливу. Вона далі робить своє діло та звязує в своїй праші всіх засобів для дискредитування теперішніх комуністичних керівників в СРСР, отже не тільки нелегально поширюваної літератури, але й живого слова, яке не може не мати якогонебудь впливу на партійні маси. Словом, як би прийшло до проби сил, то питання, чи побіда остала би при них, що тепер при владі, тим більше, що опозицію підтримує величезна маса непартійних, але політично свідомих елементів не тільки міста, але й села.

В чимже суть тієї опозиції? В своєму часі писали ми про „єресі“ Троцького і про „троцькізм“, писали ми і про „зіновєвизм“. Наші читачі знають, що не так давно найбільшим ворогом Троцького і „троцькізму“ був якраз Зіновєв. Нині Зіновєв уже пуча в року з Троцьким

і — що більше — годиться навіть на ідеїний провід цього останнього в боротьбі проти Сталіна, тобто Центрального Комітету партії. Зіновєв і Каменєв, а також Пятаков не погоджуються з теперішньою лінією партії, що веде до уступок для селянства, тобто зводять край на шлях не упримисловлення, але аграризації, що на їх думку є убивчим для соціалізму в СРСР. Їх мета — „Борьба проти куркуліської небезпеки“ і негайний поворот до військово-комуністичної диктатури перед 5-ти літ. Інший візніток опозиції репрезентує Сокольніков, бувший наркомфін СРСР. Це перш за все практик органічного будівництва. Він стоїть на протилежному становищі і домагається опертися на заможніші верстви села та при їх допомозі відбудувати промисл, словом він дає в перехідний стадії першество не упримисловлюванню, але „аграризації держави. Тут бачили ми два табори опозиції: правий Сокольніков і лівий Зіновєв. І хоч як вони далекі, то всеж тепер йдуть разом. Правих і лівих об'єднав „троцькізм“, який взагалі виключає всякий союз зі селянством. Троцький не вірить ні найбіднішим масам селянства, на які хоче опиратися Зіновєв, ні середняках, яких тепер обожає Центр. Комітет (Сталін), ні тим більше багатшим елементом села, на які орієнтується Сокольніков. Троцький твердить, що теперішній характер комуністичної диктатури взагалі не є пролетарським.

Та треба знати, що „троцькізм“ є окрема, відмінна від лєнінізму інтерпретація марксизму, що повсталала не тепер, але далеко перед великою революцією. Ще в 1911 р. написав Троцький твір л. н. „Історія Русской Революції 1905—06 г.г.“. Кінцевий розділ того твору п. н. „Перспективи русской революции“ саме й був першою ясно сформульованою програмою „троцькізму“. Вже тоді передбачив він багато з теперішнього ходу революції в СРСР. В 1912 р. повстав був під його проводом великий бльо к. з. серпневий проти Леніна та його розуміння революції і пролетарської диктатури. Дальше розвивав Троцький свою систему в творі п. н. „Терроризм і комунізм“ (1920) що містив полеміку з Каутським. В 1923 р. появилася його „Уроки октябрю“, а за рік „Історія жовтня“, що була причиною його усунення на деякий час від усякої участі в політиці та владі.

Вважаємо в коротесеньких словах на рижиню між лєнінізмом і троцькізмом. Ленін представляє собі диктатуру пролетаріату як форму союзу між пролетаріатом і селянством. При допомозі такого союзу має диктатура пролетаріату знизити суспільні класи, зорганізувати міжнародно пролетарську революцію та здійснити соціалізм у пролетарській державі.

Троцький теж прихильник диктатури пролетаріату, але без ніякого союзу зі селянством. Селянство для нього є така класа, що навіть при диктатурі пролетаріату мусять йти шляхом капіталістичного розвитку, та все буде оставати під впливом буржуазії. При реалізації соціалізму мусять прийти до конфлікту з буржуазним селянством. Тому Троцький твердить, що пролетаріат мусять вести безнастанну боротьбу з селянством таке, як і з буржуа-

ВПИСИ до ІНСТИТУТУ ТАНЦІВ Т. ВИТВИЦЬКОГО

починаються
18. ц. м. (поне-ілок)
Салі Лисенка (мала). Інформація і ви-
си від 11-12 передплат. 1-3-1 полон.

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане Редакція не відповідає.

СТРІНЕМОСЯ

при закупці музичних інструментів, грамофонів і плит в найбільшій і найдешевшій складі

МЕЛЬОДІЯ

Львів, Коперника 3. 7-?

Біржа. Гроші.

На девізній біржі спокійна тенденція. Долари в готівці і Нью Йорк таксували по 903, 905. В приватних оборотах курс ідентичний з офіційним біржевим. Канадський долар 897-898, чеські корони 226-00-026-50, лев 0-04-00-0-04-30, франки французькі 0-23-50-0-26-00, франки швейцарські 1-72-1-75, фунти стерлінги 43-00-43-50.

Золото: 20 астр, корона 36-00-36-30, 20 фр. франки 33-50-33-80, 20 нм. марок 42-20-42-70, 10 рублів 45-50-46-00.

Срібло: австр. корона 0-05-0-06, 5 австр. корон 3-50-3-60, австр. фльорен 1-75-1-80, рубль рос. 2-80-2-90, копійки за рубль 1-40-1-45.

3 музичного життя.

Концерти Українського Наддніпрянського Хору під проводом П. Сасевського у Львові.

3 дня 8, 9, 11, і 12. ц. м. виступив Український Наддніпрянський Хор під проводом п. Петра Сасевського в салі Лисенка із здебільшого новою програмою. Заповнені концерти будили остримі зацікавлення, як загальний хор після відомих нам з часописів випадків і обостроєних лая у дійсності представляється. На естраді з'явився за п'ятьма двоох-трьох осіб давній хор Д. Котка, що виконав портинського "Тебе Бога хвалим". Лисенка "Ой діворо, темний гаю" і "Туман хвилями лугає" з "Утопленої", "Серенаду" (микоходом кажучи, на остання — це якийсь апокриф), Кошиця "Ой у полі", "Ой на горі пшениченка", Ярославська "Коністазори", Тополянського "Ой три шляхи", Людкевича "Чорна річка", Стененка "Прометей" та в цілості "Вечерниці" Ніщинського. На популярних концертах програму дещо змінило й доповнено виступом бандуриста Давида Шербіна.

Не буду переходити поодиноких точок програми, тим більше, що міг бути тільки на першому й останньому концерті, через що не чув з досвід виконання деяких творів. Загально беручи — всі ті прикмети й вагари, які я підчиркував дзвінше в цьому хорі, остали не порушені. Маю тут на думці чисто технічні засоби, звукову яднність хору та справність у послугування динамічними ефектами. Як "мішаний" хор, виклазе тепер цей гурток співачок і співаків навіть більший ступінь зіспівання. Колишні торжествені сповни інтерпретації, то хоча дрібні хор п. Сасевський не виявив поки що себе якоюсь справді смислою індивідуальністю в напрямі інтерпретації співаних творів — може ще й за мало часу було до того, — то все таки слідно в хорі зміну і то в додатковому напрямі, в першу чергу через те, що зрештою з поповнення на ніч неопрацьованих зверхній ефект не раз коштом цілковитого викривлення внутрішнього змісту даного твору. Запримити це можна було, порівнюючи давнішу інтерпретацію п. Чорної річки або Стененкового "Прометей" і хоч і тепер можна поставити до диригента деякі дефіцити, а саме дещо спокійнішої лінії та більше внутрішнього доглядання, як зверхньої експресії, у Бортнянського, зате більшого й виразнішого виконання речитативного характеру "Чорної річки", більш уміреного темпа, яке не затривало до безної мрії мелодійної лінії й гармонійної структури того роду пісню, як "А в Курил церкву будують", більш легкості та м'якості в живіших темпах у "Вечерниці", не такого частого жвавлення бас октавіста, що зводиться майже до шаблону й особливо у Бортнянського не все було як місці — то все таки у виступах цього хору слідно безумовно повно співу працю і під новим диригентом, що виступає в національній одязі (не у фрак), що робить теж корисніша враження.

Годиться ще підчирнути, що враження, яке викликав виступ цього хору, було цілком ясне, як ми сподівалися після перебутої "хризи" і на основі звичок, які поклалися при у переміському "Українському Голосі" в статті п. з. "Геть з анархізмом". Не маючи наміру вмішуватися у спір, що виринув між обома групами хору — і як-небудь лупу признати загальні статистичні тенденції безумовно ідейно й патрістично, — то все таки оцінення даної справи виключно як кнрич й анархізму видається мені надто однобоким твердженням, як у даному випадку, так і в капелі Кошиця. Булоб безперечно дуже відрадою, якби оба хори могли знайти такий компроміс, який уможливив би їх злуку — та все таки пропала б підтримка загальним групам деякі чи вртувало би справу, а може радше обидвоє обоа хори. Анархізм і кнрич, якби вони були мали місце, залишили б на виступи цього хору зовсім інші ідеї, а ми їх в даному випадку не могли помітити.

Загально сказавши, хор цей, як і попередній, як матеріал є в основі дуже добрий, хоч належало би скріпити дещо тенорів, що і в попередньому хорі не були звуково пропорційними до інших голосів. Зате в жіночих голосах слід виробити більшу м'якість, більше "дегату" у кантіліні, а крім цього поглибити динамічні відтінки, які то прикмети краще виходять у мужському хорі. Для диригента, хто ним не був би, отакається поле для відчужної, але й відповідальної праці, бо — як я зазначив — з таким хором можна дійсно багато зробити. Належало б і на далі змагати до поширення більш вартісного репертуару, хоч би в роді такого безперспективного, а такого адекватного хору, як Лисенка "Туман хвилями лугає" — і поступово позбуватися — хочби як навадити — усього роду тангентів в роді "Садок вишневий коло хати" і т. п., а в таких творах, як "Вечерниці" Ніщинського, відповідало переробити деякі місця, що якоюсь дивовижною гармонізацією просто мучать природне музикальне вухо.

Маю надію, що моїх заміток не буде ніхто ухажати за спробою "нищення" цього гарного хору. Вони подиктовані бажанням справити його на справжній мистецький шлях, до чого він має всі дані.

В. Баранський.

3 судової салі.

ще 1918-ий рік.

Дня 14. і 15. жовтня відбувалися перед судом присяжних у Львові розправи проти Василя Добрянського, пекарського челядника зі Львова, обвинуваченого за те, що в перших днях листопада 1918 року як командант міліції убила на австрійському дворі в Підбірках Пилипа Пруса, австрійського жовніра, що вертав додому.

Обвинувачений боронився тим, що як український жовнір виповнив тільки приказ команди і вбив Пруса тільки тому, що він, не знаваючи на потрібні завізання, не хотів віддати революєра.

Характеристичним моментом були зізнання адвокати Броніслава Пруса, учасників, яка між іншим заявила, що бл. п. Пилип Прус, хоч був Українцем, то був тихий і скромний (!) на запит передсідання трибуналу Ангеляського, чому шойно тепер, по 8 роках, зробила донесення, відповіла, що тому, бо шойно тепер їй так порядки якийсь шпидовник поліції. По переслуханнях свідків і по замкненні розправи, трибунал ще раз отворив розправу і покликав як знавця польського старшини, що служив при австрійській армії. Переслуханий як знавець полковник Антін Кадерушка андав оренчення, що Добрянський безосновно ужив зброї. І тут зайшов цікавий інцидент на салі. Коли обо-ренець звернувся до п. полковника з запитом, що мав зробити Добрянський підчас війни і на воєнному терені, коли бл. п. Прус на триразове завізання його, щоб віддав революєра, відмовив і хвилю рукою за революєра, — п. полковник відповів, що Добрянський "мав його арештувати". Ця відповідь військового "знавця" викликала голосний сміх в аудиторії, а тоді передсідання розправи кавав моментально опорожнити публічн салю.

По промовах прокуратора Ланевського й оборони д-ра Льва Ганкевича присяжні заперечили питання щодо морду, затвердили натомість більшість одного голоса питання щодо убивства. Трибунал під проводом рад Ангеляського — ватуалди Дукеті-др Локер — засудив Добрянського на чотири роки тюрми і примінив амністію щодо одної третини кари. Обвинувачений застеріг собі три дні до надуми.

Всячина.

Дітчий конгрес.

Живемо в добі конгресів, з'їздів, організацій, союзів, клубів і неімкнених корпорацій. Що-ж дивно, що в Америці — країні, яка довела організацію товариств до абсурду, радше недавно дуже оригінальний конгрес: чудесних дітей. Америка має спеціальний талант плекати чудесні діти, а не тільки дитини: чудесно їх рекламувати. Однак і всі ці дотеперішні реклами видалися самим малом геніям за мало і вони рішили прилюдним конгресом звернути на себе увагу. Провід конгресу взяла на себе 9-літня жінка Кароліна Берд (Пташка), яка виголосила вступну літературну промову: відтак дала слово своєму сестринкові Павло Гест, 9-літньому синові відомого американського імпресарія. Гест є з походження Росіянином (Жидом?) і недавно приїхав до Америки. Малий Павлу недавно вивчив англійську мову, а вже встиг написати кілька діточих драм, які прийняла прихильно поважна преса. На конгресі виступала 12-літня дочка його мої письменниці Алли Остен, що вже тепер дочка, не маюла) ходить на університетські виклади. Крім цього кількості віртуозів Боббі Коноуелл грав власні фортепіанові композиції. Дві дочки американського письменника Петерсона, одна шестилітня, друга дев'ятилітня, читали свої твори, і то не "перші спроби", бо їх батько подбав уже раніше, щоб його донечки дістали доступ на сторінки журналу. Була 12-літня пара поетів Єлисавета Вільгус і Жан Вільсон, 10-літній композитор Давид Фаржин, 11-літній танцюристка Єлисавета Релінг... — щоб загладити тільки найкращі. А скільки родичів висладо туди своїх дітей у глибоких пересвідченнях, що вони геніальні! Шкало би знати, чи ініціатива та організація такого конгресу теж належала виключно до дітей? Бо коли поруч з талантом малі американські діти виявляють уже такі "промислові" хист, що хотять дати себе пізнати чимсь корисні, заки ще не перестали бути дітьми — то Америка недурно є "новим світом".

ОПОВІСТКИ.

Український Наддніпрянський хор під управою Петра Сасевського у складі 31 осіб виступає:

Вікторок 19.Х. Станіславів.
Серед 20.Х. Коломия.
Четвер 21.Х. Коломия.
Петинія 22.Х. Городецька.
Субота 23.Х. Городецька.
Неділя 24.Х. Коломия.
Понеділок 25.Х. Делатин.
Вівторок 26.Х. Делатин.

719 9-7

Дирігентам і співочим тов-ам
ДО ВІДОМА!
Вже появилсь повний
Каталог музичних творів,
який висилає за попередним надісланим
зол. 1- (в поштових марках).

Книгарня Наук. Тов-а ім. Шевченка
752 у Львові, Ринок 10. 2-3

Загальні Збори Тов. "Філія Союзу за Українок" в Бережанах відбудуться в середу 27. жовтня 1926 о год. 5. позову-дани в кімнатах товариства. — За Виділ Зона Коківська, голова, Гала Бережанська, секрет.

757 1-1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

60 сот. коштує одна дощечка до чорної кави з хінського срібла у Мандля аул. Коперника 14. 681 3-?

ФОРТЕП'ЯН, піаніно, фісгармонію, куплю негалию, плачу готівкою. Панська 12. пов. Ганака. 731 3-5

ВІНЮЧІ капелюхи по найнижчих цінах поручає знала фірма Йосифи Гампель Юркевичевої вулиця Федора 6. Перероби для гостей з провінції полагоджуються на протязі 24 годин. 5-5

ПАННОЧКА інтелігентна до 4-хлітньої дитини, на виїзд пошукувана. — Бли-зких інформацій уділять у фірмі "Регулятор", Львів, Ринок 43. 759 2-2

ВАНДАЖІ на найбільші пропуклини. Оп-ласки череві лічничі для утилізації. Гум-ові панчохи проти жовтиці. Косметичні опаски для зреформованих жіг. Штучні логи і руки для ампутованих і т. п. поручає Вандажист Полячек в Сам-борі. Шинники даром. 689 9-17

ІНСТРУКТОРКИ з французьким і грою на фортеп'яні до учениці з В. кл. гум. гімназії пошукує Марія Павлусяк, Довга вулиця, п. Геріані ad Калущ. 753 1-2

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціаліст американських і шкіряних недуг

д-р Генрик Роемарін

б. с. клінік держ. львівської, віденської і парижської, б. управитель венер. шпиталю в Беркут і ардуке від 8-10. 12-1 і 3-6.
Львів, вул. Коперника 4. 12.
Окрема жадальня для Пань. Тел. 38-11-741 2-5

МАМИ

жадайте готівки за синів для дітей
„ПУДЕР ДІДІ“
(3 маркино коштує)
лий удержує тіло д-иний здоровий
чистоти. Ціна за коробку з ситком 60 сот.

ПУДЕР ДІДІ
Рес. Мін. Публ. Збор. 728 r) 4. 20. 1-12

Найбільш у зертний біль голови

всмакують оригінальні порошки з „коштує 728 a)

Новости на осінній і зимовий сезон

з першорядної фабрики краєвих і закор-донних на мужські одяги, жіночі костюми, плащі і раглані поручає 90 літ істнуючий склад суха

ЯН ВАЛЛЯХ І СИН

Львів, Ринок 4. 33.
Плюші, Кофи, Фіжки. Ціни низькі

КУПНО — ПРОДАЖ — ЗАМІНА
„МОНЮШКО“ фортеп'янів і піаніно
Львів, вул. Зімовицька 10. Тел. 33-54, 675 5-8

Домашня Кухня.

Кухонні приписи на кождий день в році. — Ціна 3 зол.

Замовляти в Адміністрації „Діло“, Львів, Ринок 4. 10.

ШЕВЧЕНКО й КНЯЖНА РЕПНІНА

тільки . . . . . 1-50 зол.
з почт. пересилкою 1-80 зол.

Замовляти в Адміністрації „Діло“ Львів, Ринок 10/11. 3-3

„КАРПАТІ“

Товариство взаємних обезпечен на життя і ренти у Львові Руська 18.

Звичайні Загальні Збори відбудуться дня 5. листопада (п'ятниця) а год. 6-й вечером в салі засідань Тов-а „Дністер“ Руська 20. 1. пок. з отрим порядком зрад: 1) Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів, 2) Затвердження зам в білянці за рік 1924, перевищення до думи письма міністерства скар у з дня 27. II. 1926 ч. 282 У. У. 3) Звіт Управлі і Надзірної Ради з діяльності за рік 1925 і под-ложення білянсу за рік 1925, 4) Звіт Говор-зійної Комісії і уділення абсолютної Над-зірної Ради за рік 1925 і приділення чистого лиску до фонду валоризаційного, 5) Виділювання і вибір чотирох членів Над-зірної Ради, 6) Вибір трох членів і трох заступників Контрольної Комісії, 7) Висно-и і інтерпретції.

НАДІРНА РАДА

Приніткі: Після постанов статута м Загальних Зборох беруть участь і голосу-ють всі власновільні мушні члени, що обезпечені шонаймєнше 1 рік в Товари-стві і жадали 14 днів перед Загальними Зборами від Дирекції Товариства зати-мані а також власновільні 25 уділових листів, які повідомляють Дирекцію 3 дні наперед, що візьмуть участь в Загальних Зборах. Управлені до голосування члени можуть передати свої голоси через по-новласть іншим управленим до голосу-вання членам, однак який член як об-печений так і власновільний уділових листів не може мати разом зі своїми власно-вими жінки передають свої голоси через повновазство управленим до голосуван-ня мушніам.

159 1-4

Ширіть наш часопис!

ією. В економічній діяльності це значить, що пролетаріат мусить селянство економічно поневолювати. З уваги на те Троцький думає, що диктатура пролетаріату не витримає в боротьбі зі селянством і буржуазією у одній країні, якщо не буде пролетарської диктатури в інших краях (західно-європейських). — Радек розвиває це дуже наглядно і твердить поаналогії, що в одному повіті соціалізму ніколи не збудуєш. — Тут то знаходить Троцький підставу для своєї теорії про перманентну революцію. В приложенні до теперішньої більшовицької дії-ности теорія Троцького вчить, що ніякого соціалізму тепер у СРСР нема і на нього не заноситься, а навпаки, все йде там своїм природним шляхом до неминучого занепаду диктатури пролетаріату. А цього він не хоче. Не хочуть цього також Зіновєв, Каменєв, Сокольніков і інші. І тут у них спільна мова.

Маючи отаку спільну мову, не всі члени зблуканої опозиції мають одну й ту саму мету. Для аразку згадує про опозиціоніста Осовського. Він приймає, що С. Р. С. Р. не є тепер ніякою державою диктатури пролетаріату, а звичайною робітничо-селянською, до того буржуазно-демократичною державою. Теперішній партійний провід і цілий апарат хочуть плисти проти хвилі, і надмірно допровадити до того, до чого допровадити не можна. З уваги на те, шкода тратити сили та енергію, а слід зрештє диктатури пролетаріату. За те Осовського усунули з партії. Та частина опозиції завзято його боронила. Це показник того, що діється тепер у СРСР. В найсильніших і найбільше вдумчивих головах членів правлячої партії. Вони, оцінюючи тверезо відношення сил, не вірять чи краще переставляють вірити в можливість здійснення соціалізму в одній лише державі. Шкаво, що нпр. від висновків, дороблених прилюдно Осовським, не відсепарувався прилюдно дотепер ні Зіновєв, ні Троцький. А це має теж велике значіння. В. М.

Чи всі Українці є вже членами „Дністра“?

Пригадується всім Громадянам-Українцям, в „Дністрі“ ще не забезпечені, що 1/4 часті вартості будинків не підлягає примусовому забезпеченню в П. Д. У. В. і тому належить негайно а найдашше до 30 жовтня ц. р. вивістити її в П. Д. У. В. і негайно забезпечити в „Дністрі“ (з герміном від 1. січня 1927 р.)

Всіх інформацій в тій справі подасть Т-во „Дністер“ у Львові і його Агенції, які знаходяться у всіх більших громадах. 736

В. Левицький.

Заспокоювання мін Залеського.

В галицькій справі. — В польській справі.

(Від власного кореспондента.)

Париж, в жовтні 1926.

I.

З добрим знайомим ідемо тому кілька днів великими бульварами. Ходимо оком на один з безчисленних крамів з журналами, і що бачимо на першій сторінці одного гутешного зоденника? Голову-портрет знаменитого міністра заграничних справ ще знаменитої Польської Республіки: лисий череп, брїте, доволі повне обличчя, неозначений, не то хитрий, не то скриглий вираз очей, — одним словом фізіономія Залеського. Під портретом коротке редакційне пояснення, чому явраз тією головою прикрашена перша сторінка газети: тому, що занепокоєний успішним ходом французько-німецьких переговорів польський заграничний міністр звернувся був іменем польського уряду до французького заграничного міністра п. Бріана за „поясненнями“ га що одержав „вповні заспокоюючу“ відповідь.

Уважайте: „заспокоюючу“ відповідь!

Змістка ця — про „заспокоюючу“

Жіночі модні матеріали

Шовки, Полотна

Мужеські сукна

1630

57-7

виробляють матеріали

ФІРМА

РОМАН

ЗУБИК

Львів, Галицька 16.

Слова і цифри.

„Програма“ і плани мін. зем. реформи Станіслава. — Висліди і напрям відбудови.

П. А. П. (Польська Агенція Публіцистична), агенція щодня виходить, за допомогою податку розмови зі „санацинними“ міністрами й іншими достойниками, в яких вони заспокоюють свої дотеперішні досади. А що значило ті досади? Рівняються нулі, то п. міністри і достойники перемішуються в поєт-кріпінки і жалюють осянкі картини майбутності, іскраю підкреслюючи свою добільність про польський елемент.

Недавно відвідав Сх. Галичину міністр рільних реформ В. Станіслав. Оглядаючи територію трьох полуднево-східних воєводства (лявівського, станіславського і тернопільського), констатував — як каже — з сільським населенням і савщенниками рільних віроповідань (?!). Отже він пильно глядіть, щоби при перебудові рільного устрою були відповідно збережені потреби місцевого населення шляхом доповнення карловатих господарств. Одне саме доповнення не є ще наповною рільного устрою в краю. Великий латиск треба класти на комасіцію, що повинна розвиватись рівнобіжно з доповненням карловатих господарств.

У Ворохті мін. Станіслав оглядає полонини. Бажаччи підняти видатність полонин, сїд — на його думку — конкрет-но зареєструвати П Гуцулам через меліорацию державних полонин.

Найбільшу увагу звернув міністр рільних реформ на осадників, яким обіцяв державну допомогу при дальшій парцеляції та в розбудові і загосподаруванні вже існуючих польських колоній. Далша льоката заст. лїста Рїдного Банку у висоті 5 мїл. зол. а Банку Польським дасть йому змогу виконати свої обїцянки у відношенні до колонїї.

Тепер уже знаємо, в якому напрямку буде посуватися земельна реформа. На першому місці журба про польських колонїїстів, на другому меліорация скарбових полонин, а на третьому доповнення карловатих господарств місцевого населення, получене з комасією. Та з огляду на те, що колонїїсти і видатїсть скарбових полонин займають перше місце, до доповнення карловатих господарств „місцевого“ населення мабуть ніколи не прийде.

Не менше великих слів розсилав і шедрїй інж. Ст. Крук, президент генер. дирекції відбудови у мін. публічних робіт. Мовляв, на протязі восьми лїт Польща, що була тереном світової війни, привела до порядку свої заливні, привернула хїлборобську культуру мїліон гект. запустїлої землі і відбудувала 1,350,000 будинків із знищених 1,800,000. Отже до відбудови лишастись ще 450,000 будинків. Держава зробила мало для відбудови. В бюджетних прїдїлїнах мін. публічних робіт на відбудову прїзначувало пересїчно 4 проц.

(в Чехословаччині, не знищених війною 10 проц.).

Знищені війною будинки в сумі 1,800,000 виказували: 100 костїолї і церков, 6000 шїкл, 2000 будинків публічної потреби, 543,000 мешк. домїв і 1,246,300 господарських будинків. Досї відбудовано 1,350,000 будинків: в тому 1,430 костїолїв, 5,40 шїкл, 1,40 публ. будинків, 414,000 мешк. домїв і 927,530 госп. будинків. До відбудови лишастись 450,000 будинків, а саме 610 церков і костїолїв, 1,360 шїкл, 600 публ. будинків, 128,600 мешкальнїх домїв і 318,770 госп. будинків.

Державна допомога у відбудові у формї беззворотних допомог (на основі зак. з 18 липня 1919) до травня 1924 винїсила кругло 110,000,000 зол., а у формї довгочасних кредитїв на відбудову (на основі зак. з 6. травня 1914) около 20 мїліонїв зол., разом 130 мїліонїв зол., покриваючи тїльки 10 до 20 проц. коштів відбудови. Решту покривали з власної кишенї і власною працею пошкодованї воєнними подїями громадяне.

На частину кредитову допомогу з боку держави з метою докінчити відбудову мешк. домїв і госп. будинків треба їще 45 до 50 мїл. зол. Також суми потрібнї на відбудову церков і костїолїв, шїкл та публ. будинків. На покриття того запотребування є запасенї впливи з лісової данї. До кінця 1926 винесе та дань 31 мїл., а в лїтах 1927—1928 тек сїд сподїється 30 мїл. Та цього мало для докінчення відбудови.

Отже держава прїдїлїувала дуже слабо у відбудові (всього 10 до 20 проц.). Школа, що їнж. Крук не подяв подрїбнїших шїфр (по воєводствам або полосам, де велася війна і де було найбільше знищення), а тоді ми доїдались би, що і поданї шїфр торкуються мїйже виключно польської етнографїчної територїї. На українській національній територїї відбудовувано і будовано тїльки костїолї, школи, домї людїв, забудовувано і розбудовувано польських колонїїстів, а українське населення відбудувалося мїйже виключно власними засобами. У відношенні до українського населення планове Круки не затїгували ніякого довгу навіть чемностевої адячності.

По широкому світі.

Вступлення Німцїв до чехословацького кабїнету викликало, як можна було надїятись, не тїльки у Франції, але також у Польщі велике занепокоєння. Варшавські політичнї круги побїюються тепер найбільше економїчного наблїження Чехословаччини до Німеччини; яке грозить руйною головою польському металургїчному промисловї. Цї самї круги передбачують тепер

конечність тісного звязку такої польського промислу з німецьким а це може статись тїльки коштом політичних, а то й територїальних концесїй Польщі для Німеччини.

Князь Карло перне до Румунї Часописи вїзують відложення сїсї румунського парламенту зі справом повороту до Румунї кн. Карла. За чувати, що в престольній промовї буде згадка про прївернення кн. Карлоїв прав наслїдника престолу. Велику вагу прїписують конференції прїзидента міністрїв ген. Авереску з буш. прїм. Братїяну. Братїяну вїзидить із кінцем ц. м. на лїкування до Парижа, де перебуває кн. Карло.

Рабїндрнат Тагоре живе. Подана нами перед кількома днями з застереженням вїстка про смерть Рабїндрната Тагоре показалася неправдивою. Тагоре живе і перебуває у Праї, де саме на днях відбувся у його честь свїята в чеському театрі. В четвр 14. ц. м. реїнтував Тагоре в Праї свої вїрші через радїо. Слухало його в самїї Чехословаччинї понад 150,000 людїв.

НОВИНКИ.

— Конфїскація. Оба останнї числа „Дїла“ вїпали конфїскації. В числї з суботи (22), конфїсковано три мїсця з першової п. а. „На нашїй територїї“ і одне мїсце зі статті „Боротьба за школу у Франції“. В ч. 230. з лїдїї конфїсковано четвєртину статті проф. д-ра М. Лозинського „З лївнєвропейського конгресу“. Ця 93. і 94. конфїскація „Дїла“ з цього року.

— Сербський гоним про українську церкву під Польщею. Сербський церковно-полїтичнїй тїжєвїк „Бєсїк“ в ч. 39. мїстить велику передову статтю під заголовком „Українська церква“, в котрій ґрунтовно засвоєно утїска Польськїм над українською церквою на протязї цілої історїї, а з окрема обговорено всі теперїшнї заходи. Кїмчастїя стаття закінчує до оборони української православної церкви під Польщею. В. А.

— Ще одне національне свїято. Юмїлейнїй комїтет, що має савтїкувати 200-лїтнї роковини канонїзації польського свїятого Станїслава Костки, видає комуїкат, в якому читася такий уступ: „Свїята для шїрокогого юмїлейну мїсць Фрїшїска з Асїдї, як ось прїготовується католицька Польща до свїята Патрїона нашої полїзїїю нам дорогої молодї, з нагоди 200-лїтнїх роковин канонїзації св. Станїслава Костки“. Важко напїсати краще: „Лїдїи прогомїніли“ — „аж ось“ — і мїністерство осягнї видало розпорядок, що день 13. листопада буде вїнїмово вїнїмнїй від науки і усьїх польських школ. Нема і не було другої республїки в свїті, що савтїкувала би стїльки свїятих, чужих і власних...

— „Небезпечнїй вїк“ перед судом. Два тїжїї арешту дїстав спїлемонїований староста Людєк де Гушт Кулїчїський за роман з дїлячною у „небезпечнїй вїк“, наслїдком процесу своїї куїки проти нього. Обвинувачений у чужо,

Боти, після некорисного проекту ген. Бертелемія, не авпав з неба, тїльки мусїв бути, мабуть не без важких зусиль, кїмось прїготовлений і виборений.

Наш знайомий стояв був у часї мирової конференції дуже близько тодішнього галицького делегата, і те, що він нам оповїдав про галицьку справу на мировій конференції і про ролю п. Залеського в однім її епізодї, черпане безперечно з першої руки. В найзагальнїших зарисах повторимо тут його оповїдання, називаючи при тїм Галицького Делегата коротко ініціалами: Г. Д.

II.

Вислана зимою 1918—19 антантськими державами на польсько-український фронт у Східну Галичину мїжнароднїя комїсія під провєдом французького генерала Бертелемія показалася явно сторонничою в користь Поляків і в нашу некористь. Її прїдложення завішєння зброї, з демаркаційною лінією, віддаючию нафтовї області Полякам, український штаб і уряд відкинув, а українські патрулї, певне без дозволу начальної команди, навїть щєдро поблагословили кулями поїзд, яким комїсія та верталася зі Львова до Перемишля. Однї й друге, відкинення прїдложення і обстоїтї поїзду, як і стороннїї

рапорти членїв комїсії, річ зровнїмїла, розсердили антантських головачів, які переживали тоді свої горьчї мїсяцї гординї із за капїтуляції осереднїх держав: оце вперве стрїнула їх, переможїв і дїктаторїя свїта, така зневага, і то від когось? Від нікому невідомого і ніким непрїзнаного галицько-українського уряду і вїйска...

Розпочалися дуже напруженї прїготовлення до висилки армії Галлера з Франції до Польщі, армії Галлера, знаменитого зоруженої і французькими кадрами авправленої. Не треба було галицькому делегатовї, висланому ще з Тернополя урядом Костя Левицького і Сидорє Голубовича на мирову конференцію, бути великим стратегом, адї зрозумїти, чим така висилка з прїложеною до неї політично-вїйськовою carte blanche — пахла для позбавленої дозову вїйськових матерїалів і слабо зорганїзованої Галицької Армії: прїстїй і самозрозумїлий рахунок вимагав, аби що висилку зовсім перепїнїти або бодай так прїпїзнїти, щоби галицька армія мала час одержати з заграничї довїз матерїалу, а з Великої України поміч у людях і грошах, таї щоби вона перєорганїзувала свою занадто вже імпроовїзовану команду. В першу чергу треба було спростувати польський і Бартелсмівський рапорти, старїтїся